

B&W-besluit toekomst Energy Valley

13703

3379

Geleidestaat

AL

RUIMTELIJKE ORDENING EN
ECONOMISCHE ZAKEN

IN TE VULLEN DOOR DIV

Afdeling EZ
Naam 5.1.2e
Telefoon 5.1.2e

Reg. nr. RO 05. 65167
Ingekomen _____
Doss. nr. _____
Kopie gez. aan _____

Onderwerp
Toekomst Energy Valley

AFD. 5.1.2e PARAAF _____

Eerdere besluitvorming door: _____ d.d. _____

Bestemd voor behandeling in

Datum

Fatale datum en reden

- DB
- BSO, t.w. EU 4.10.2005
- Afstemmingsoverleg 5/10
- B en W 5.10.2005
- Raadzie, t.w. 11.10.2005
- Raad
- Soort document startaanvraag ¹⁾ projectplan ¹⁾ fasedocument ¹⁾ overige
- Begrotingswijziging ja nee intern concern

Overleg gepleegd met

Vooraf kopie ter info gezonden aan:

5.1.2e

Directie MD

Nota/raadsvoorstel is voorzien van

- Samenvatting ja nee
- Persbericht ja nee

Voor akkoord directeur

Naam 5.1.2e 5.1.2e 20/10 Commentaar _____
Naam _____ DATUM _____
Naam _____ PARAAF DATUM _____

Aard van het stuk discussiestuk (A-agenda) conform stuk (B-agenda) thematisch onderwerp (C-agenda)

Aantekeningen directiestaf

Besluit DB d.d. 4.10.2005 Besluit BSO d.d. 5.10.2005 ¹⁾ Steller verantwoordelijk voor aanlevering van dit beslisdokument bij het Projectenbureau PCS (daarna naar DIV)
zie verslag E.V. zie verslag.

Besluitnota

- Dienstbesluit
- AMT besluit
- B en W besluit
- Raadsvoorstel

Datum 21 sept. 2005

Dienst/afdeling /RO/EZ-EZ

Opsteller 5.1.2e

Telefoon 367 5.1.2e

E-mail 5.1.2e@roez

Inliggende registratienrs.

Registratienr. RO05.65167

Overleg gepleegd met:

- dienst(en)
- sectoroverleg
- portefeuillehouder
- overig

Raadscommissie

datum

Raad

datum

evt. fatale datum

Publiciteit

PB
persbericht

PC
persconferentie

APC
aparte persconferentie

NP
niet publicabel

Onderwerp

Toekomst Energy Valley

Conceptbesluit

Het College besluit:

- 1) ~~in te stemmen met~~ de nota *Perspectief voor Energy Valley* *naar te stellen*
- 2) voor Energy Valley een bijdrage beschikbaar te stellen van € 250.000 onder voorbehoud van beschikbaarstelling overige financiering
- 3) deze bijdrage te dekken uit het EBP 2005 (€ 100.000) en een voorbeslag op EBP 2006 (€ 75.000) en EBP 2007 (€ 75.000)
- 4) Milieudienst en RO/EZ opdracht te geven een plan van aanpak uit te werken voor het vergroten van de synergie tussen EV, Akkoord van Groningen en het gemeentelijk beleid

Ondertekening directeur(en)

_____	Paraaf	Datum	_____	Paraaf	Datum	_____	Paraaf	Datum
-------	--------	-------	-------	--------	-------	-------	--------	-------

Voorstel voor agendering (directiesecretaris)

conform

discussie

B en W besluit

Besluit

Datum

Nummer

gemeentesecretaris	_____	Paraaf	_____	Datum	_____
--------------------	-------	--------	-------	-------	-------

☐ conform	☐ discussie	_____	Datum	_____
----------------------------------	------------------------------------	-------	-------	-------

burgemeester	_____	Paraaf	_____	Datum	_____
--------------	-------	--------	-------	-------	-------

wethouder(s)	_____	Paraaf	_____	Datum	_____
--------------	-------	--------	-------	-------	-------

Raadsvoorstel	_____	Datum	_____	Nummer	_____
----------------------	-------	-------	-------	--------	-------

Atgehandeld en naar archief

_____	Paraaf	_____	Datum	_____
-------	--------	-------	-------	-------

Classificatienr. _____

Motivering

Energy Valley (EV) is het noordelijke initiatief om voortbouwend op de bestaande sterktes de energiesector uit te laten groeien tot trekker van de noordelijke economie. De missie van EV is: "economische structuurversterking door uitbouw en concentratie van energiegerelateerde activiteiten in Noord-Nederland". EV doet dit via bevordering van bedrijfsactiviteiten, ontwikkeling en toepassing van duurzame energie, uitbouw van de kennisinfrastructuur.

EV is gestart in 2003 met een budget tot 2005. Inzet van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland is om EV voor een periode tot 2008 opnieuw te financieren. Deze looptijd is gekoppeld aan de looptijd van het Kompas. De inzet van het SNN wordt mede bepaald doordat EV een zogeheten sleutelgebied is in de strategische agenda voor het toekomstige regionaal economische beleid.

Het afgelopen half jaar is in de Raad van Toezicht uitgebreid gesproken over de toekomst van EV. Bij de besprekingen in de Raad van Toezicht ging het in hoofdlijn om drie zaken, te weten

- a) Inhoud
- b) Taken/rollen van de EV-organisatie,
- c) structuur en
- d) financiering

Deze besprekingen zijn uitgemond in het document *Perspectief voor Energy Valley!* (bijgevoegd) dat richting gevend aan de koers voor EV de komende jaren. Dit document gaat in op bovengenoemde vier punten en geeft een uitgebreide terugblik van de afgelopen jaren. In onderstaande wordt eerst een korte terugblik gegeven gevolgd door de bovengenoemde punten over de toekomst van EV.

Terugblik

EV heeft via branding en lobby een sterke positie verworven door de opname in een aantal strategische regionale en nationale documenten. Parallel hieraan hebben met name de Hanzehogeschool en de RUG de energieambities stevig neergezet via het Energiekenniscentrum, Energy Delta Research Center (onderzoek/onderwijs) en Energy Delta Institute (opleidingen internationale energiebedrijven).

Aansluitend bij Energy Valley strategie is het rapport van de Energieraad van groot belang. Dit gaat om het uitbouwen van de gasknooppuntfunctie van Noord-Nederland (pijpleidingen richting Engeland en Rusland, opslagfaciliteiten, dienstenontwikkeling rondom hubfunctie). De eerste acquisities beginnen zich aan te dienen. Voorbeelden zijn concentratie en vestiging van ICT-dienstverleners in Groningen (Logica CMG en TietoEnator). EV constateert een toename van het aantal leads. Ook zijn er vanaf Eelde twee 'energievluchten' bijgekomen (Aberdeen, Stavanger). De komende jaren moet EV gaan oogsten.

a) Inhoud

Bij de inhoud wordt onderscheid gemaakt tussen de inhoudelijke thema's die de komende jaren prioriteit hebben en de inhoudelijke rollen van de EV-organisatie. Korthedshalve wordt voor de thema's volstaan met de vaststelling dat de prioritaire thema's sterk zijn gericht op gas en daardoor een sterke Groningse signatuur hebben. Dit geldt zowel voor de bestaande bedrijfsactiviteiten, kennisinfrastructuur en (in iets mindere mate) duurzame energie. In de bijlage zijn deze thema's in drie kaders samengevat.

b) Taken/rollen EV-organisatie

De EV-organisatie heeft een aantal, onderkende, rollen die nodig zijn om de verwachtingen waar te maken. Deze rollen zijn branding/lobby, aanjagen en faciliteren van ontwikkelingen, acquisitie van middelen en projectmonitoring.

Branding/Lobby.

Branding/Lobby vormen ^{een} belangrijk ^{onder}deel van de werkzaamheden die met succes zijn uitgevoerd door de EV-organisatie. EV is landelijk bekend en staat in belangrijke strategische documenten die het beleid en de

bestedingen van middelen voor de komende jaren bepalen. EV heeft ondermeer uitstekende relaties met het Ministerie van EZ opgebouwd dat verantwoordelijk is voor energietransitie. Deze taken zullen de komende periode moeten worden doorgezet om het opgebouwde imago en de contacten te onderhouden.

Aanjagen en faciliteren ontwikkelingen

De komende jaren moeten (meer) concrete resultaten worden geboekt. Op het aanjagen en faciliteren van ontwikkelingen zal in de komende periode dan ook de nadruk komen te liggen. De EV-organisatie is het gezicht en aanspreekpunt voor partijen die in Noord-Nederland energie-initiatieven willen ontplooien. Ook nemen ze zelf initiatief om ontwikkelingen aan te jagen. De EV-organisatie zal hierbij met name een makel/schakel rol hebben. Het uitvoeren van projecten door EV-organisatie is nadrukkelijk niet de bedoeling.

Acquisitie van middelen

Nauw verbonden met het realiseren van gewenste ontwikkelingen is het beschikbaar hebben van financiële middelen (rijk/Europa). Zie verder kopje Actualiteit.

Projectmonitoring

Om de makel en schakel rol bij het faciliteren van ontwikkelingen goed te kunnen vervullen is goed inzicht en afstemming nodig in de ontwikkelingen die bij marktpartijen en overheden gaande zijn.

c) Structuur

Ten opzichte van de lopende periode vinden er in de structuur belangrijke wijzigingen plaats, mede onder bestuurlijke druk vanuit de gemeente (betrokkenheid van de universiteit).

De huidige Raad van Toezicht bestaat uit NOM en afgevaardigden die zijn voorgedragen door de provincies. De Raad van Advies bestaat uit gedeputeerden.

Voor de komende jaren is Alders gevraagd als voorzitter van de Raad van Toezicht (vanwege netwerk en kennis energie/milieu). 5.1.2e van het Ministerie van EZ is gepolst als vice-voorzitter.

Alders moet de Raad verder vormgeven. Het voorstel is om deze aan te vullen met Migchelbrink, iemand met financiële kennis (Friesland bank?), bedrijven (in ieder geval vertegenwoordiger Gasunie/NAM) en kennisinstellingen (RUG en Carthusius Instituut). Zoals het er nu naar uit ziet zal de Raad relatief groot zijn (ca 9 personen). Of dit nog wordt teruggebracht is nog onduidelijk. De positie van de universiteit lijkt zeker gesteld. Onlangs heeft nog een gesprek plaatsgevonden tussen EV en voorzitter College van Bestuur. Hier is geconcludeerd dat universiteit en EV steeds beter samenwerken. Universiteit heeft ook toegezegd haar bijdrage voor de afgelopen periode alsnog gestand te doen, mede in het licht van een positie in de nieuwe Raad. Taken voor de Raad zijn o.a. toezicht op strategische inzet, toezicht op voortgang werkzaamheden en effectiviteit inzet en financieel toezicht.

Naast de Raad van Toezicht komt er een Raad van Deelnemers. Deze Raad beoogt een platform te bieden aan betrokken partijen en heeft tot doel de samenwerking en afstemming te versterken. Precieze invulling en werking van deze Raad is nog niet uitgekristalliseerd. Wel zal van de deelnemers een actieve opstelling worden verwacht om gezamenlijk invulling te geven aan de noordelijke energie ambities. Participanten in deze raad zijn met name bedrijven, noordelijke provincies (incl. Noord-Holland vanwege Waddenfonds, vier grote noordelijke gemeenten, kennis/onderwijsinstellingen).

d) Financiering

Op basis van bovenstaande uitgangspunten is een begroting opgesteld van € 1.4 mln per jaar (totaal € 3.5 mln voor 2.5 jaar). De dekking voor de periode 2006 t/m medio 2008 is als volgt voorzien.

Provincies/SNN (incl. Noord-Holland)	€ 2.450.000
Ministerie EZ/NOM	€ 300.000
Gemeente Groningen	€ 250.000
Gasunie/NAM	€ 400.000
TCNN	€ 100.000
Totaal	€ 3.500.000

Tegenover de dekking van de gemeente Groningen staat in de begroting een post projecten gemeente Groningen. Deze constructie bezorgt gemeente Groningen een onderscheidende positie t.o.v. andere gemeenten terwijl de bijdrage wel voor concrete activiteiten passend binnen de EV-strategie kunnen worden ingezet.

Actualiteit

FES, Waddenfonds en Borssele gelden

De energieambities kunnen langs verschillende lijnen worden gefinancierd de komende jaren. In de belangstelling staan nu het Waddenfonds, FES en Borssele gelden. EV laat haar Masterplan Energietransitie binnenkort uitwerken in een uitvoeringsprogramma dat gebruikt kan worden om beroep te doen op deze middelen. De begeleiding van het opstellen van dit programma is in handen van ondermeer prof. J. 5.1.2e van het Energy Delta Research Center en 5.1.2e van Gastransport Services. De Groningse belangen zijn hiermee goed vertegenwoordigd.

Topinstituut Energie

Gasunie en RUG hebben vlak voor de zomer een claim gelegd bij het Rijk voor een Technologisch TopInstituut Energie. Het ECN heeft dit, als *het* energie onderzoekcentrum van Nederland, geblokkeerd. Recent heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de RUG en ECN. De geschillen zijn bijgelegd. RUG gaat samen met ondermeer Gasunie, ECN en TU Delft een kenniscentrum op het gebied van gas opzetten. De vraag is nog of dit centrum het enigszins beladen etiket Technologisch TopInstituut gaat dragen. De komende maanden wordt een businessplan opgesteld.

Tot slot

Om daadwerkelijk de energiehoofdstad van het noorden te zijn en richting bedrijven die zich hier willen vestigen het beeld te scheppen dat Groningen het brandpunt van energientwikkelingen is, moeten de energie ambities van EV ook zijn terug te vinden bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Het gaat hierbij in principe om een groot aantal terreinen variërend van ruimtelijke ontwikkeling (bijv. micro Warmte kracht koppeling in Meerstad, warmtenetten), eigen wagenpark en eigen gebouwen, inkoop energie etc. Op al deze terreinen zal bij voorkeur aangesloten moeten worden bij de prioritaire thema's binnen EV en het Energieconvenant Groningen en de sterkten van onze eigen kennisinfrastructuur. Op deze manier wordt synergie gecreëerd tussen gemeentelijk beleid, Energieconvenant, Akkoord van Groningen en EV en kan tevens op goede manier invulling worden gegeven aan de op te richten Raad van Deelnemers van EV. Ook past een sterker 'energieprofiel' van de gemeente beter bij de sterke concentratie van energiekennis en energiebedrijvigheid in de stad. Voorgesteld wordt Milieudienst en RO/EZ dit nader uit te laten werken.

Bijlage Inhoudelijke prioriteiten

PRIORITEITEN PIJLER BEDRIJVIGHEID

Uitbouw Europese knooppuntfunctie (infrastructuur, faciliteiten en ondersteunende diensten)

Doorontwikkeling duurzame energieopties tot volwaardige economisch component

Uitbouw / realisatie energieopties Eemsmondregio (bio-energie, stroomproductie, lng, chemie)

Uitbouw nieuwe bedrijvigheid (TxU, Spin-offs, acquisitie/NOM)

Vormgeving Waddenfonds / Energy Valley Venture Capital Fund als investeringshefboom

PRIORITEITEN PIJLER DUURZAME ENERGIE

Implementatie Masterplan Energietransitie Energy Valley

Uitbouw aandachtsvelden Biomassa / Nieuw Gas / MicroWK

Versterkte inzet op aandachtsvelden Ketenefficiency en CO₂-afvang en -opslag

Coördinatie / initiëren OTC II / UKR transitieprojecten

Vormgeving Waddenfonds / Energy Valley Venture Capital Fund als investeringshefboom

PRIORITEITEN PIJLER KENNIS

Aanjagen, bewaken WO, HBO en MBO inspanningen in (inter-) nationale samenhang

Ontwikkeling programma innovatie energiesector

Oprichting biomassa expertisecentrum + verkenning overige gespecialiseerde kenniscentra

Bevordering / initiëren kennisuitwisseling bedrijfsleven en kennisinstellingen